

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia LXXXIII. Et egrediente eo in uiam, quidam cùm accurrisset, & accidisset ei ad genua, interrogauit eum: Magister bone, quid faciam ut uitam æternam possideam? Iesus autem dixit ei: Cur me ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Et egrediente eo in uiam, quidam eum accurrisset, & accidisset ei ad genua, interrogauit eum: Magister bone, quid faciam ut uitam æternam possideam? Iesus autem dixit ei: Cur me dicis bonum? Nemo bonus, nisi unus, nempe Deus. Mandata nosti: Ne mœcheris, Ne occidas, Ne fureris, Ne falsum testimoniũ dicas, Ne quem damno afficias, Honora patrem tuum & matrem.

Postquam Dominus noster Iesus Christus de matrimonij dignitate & coniugum officijs, item de Argumentum infantibus sibi adducendis disseruit, noua tractatio sequitur, qua de iuuenum & aduulorum stus & usus præsentis dijs, de opum item siue diuitiarum usu (in quo tota ferè rei domestica administratio consistit) disputatio loci. & ita quidem, ut hinc omnes discant, quæ uera sit et compendiosissima beatitudinis consequendæ ratio: una cum multis alijs, quæ suo loco & tempore uidebimus.

Tractationi huic causam & occasionem præbuit quidam, qui ad Christum accedens rogauit, quid Occasio tractationis præsentis. facere ipsum oporteat, ut uitam æternam assequi possit. Hunc uero iuuenem fuisse ex Mattheo patris. Matth. 19. Lucas eundem principem & non uulgaris dignitatis hominem fuisse scribit. Opum certè & diuitiarum abundantiam omnes simul illi tribuunt. At omnia hæc longe superat, quòd à Christo dilectum fuisse postea audiemus. Quamobrem non osit antea nobis consideranda sunt, quæ de hoc dicuntur. Primò accurrisse dicitur, quod magni studij & ardoris indicium est. Deinde ad genua illi prociuit, ut corporis gestu animi submissionem, & quanti ipsum faciat, restetur. Poterat hoc in homine opulento & publicis honoribus illustri planè stupendum uideri, si cogitemus, Christum tunc temporis omnibus eius loci & ordinis hominibus inuisum & exosum fuisse. Præterea honorificè illum compellat. Nam magistrum agnoscit, & quidem bonum, quo nomine illum ab illis distinguere uidetur, qui tunc temporis magistri & doctores uideri uolebant. Postremò magni fecerit oportet Christum, quando questionem de uita æterna consequenda ipsi proponit.

Est sane præclarum esse, & non uulgare animi pij & religiosi specimen, quòd de uita æterna in- Iuuenes uitam æternam quæ- terrogat, cum & iuuenis esset, & diues, quæ duo ferè homines abstractunt, quo minus de futuris & rant. celestibus cogitent. Imò si uerum fateri libeat, illum omnes alios Christi sectatores longe superauisse dicemus. Quis enim hæctenus de uita æterna illum interrogauit? Secuti sunt quidem ex uulgo innumeris: sed hos omnes miracula traherant, quibus se aut gratis pasci, aut morbis liberari posse sperabant. Quare illis dicebat Christus: Queritis me, non quia uidistis signa, sed quia comedistis de panibus & saturati estis. Item: Nisi signa & prodigia uideritis, non creditis. Apostolos autem in Christo Luc. 24. regnum terrenum potius quàm celeste somniasse, notias est, quàm ut multis probari oporteat. Solutus Actor. 1. ergo hic reperitur, qui animo sincero de uita æterna interrogat. Discant huius exemplo iuuenes, quis nam omnium studiorum scopus ipsis propositus esse debeat: nimirum, ut in cælis æternum uiuere possint, ubi uita huius cursum piè & sanctè absoluerunt. Nec audiendi sunt, qui questionem istam ad iuuenes nequaquam pertinere clamant, et proinde illam in extremam usque senectam differendam esse contendunt. At longè aliud ipsa iuuenilis ætatis conditio & natura requirit: quæ cum affectibus & concupiscentijs quam maxime ardeat, & huius seculi voluptates summi boni loco habeat, futuræ et celestis uitæ consideratione cum primis in officio retineri debet. Deus certè (ut nuper monuimus) Deut. 6. à pueris statim nos in sui nominis & operum suorum cognitione uult institui. Et Legis diuine stus- Exod. 13. dium iuuenibus potissimum Dauid commendat, dicens: Quo pacto adolescens emendabit uitam psal. 119. suam? nempe si eam custodiat ut dicitur uerbum tuum. Et Ioannes Apostolus à iuuenibus hoc impri- 1. Ioan. 2. mis exigit, ut fortes sint, & Dei uerbo animati malum illum deuincant. Nec desunt exempla, quæ sanctos Dei cultores in ætatis flore pietati cum primis studuisse, & de uita æterna quàm maxime sollicitos fuisse testantur. Talem enim Iacobum fuisse legimus, cum Iosepho filio. Talem Daniel cum so- Gen. 28. 39. cijs suis describitur. Et in Timotheo suo Paulus hoc præcipue predicat, quòd à pueris sacras literas Dan. 1. 2. 3. nouerit, quæ ipsum eruditum reddere possint ad salutem per fidem, quæ est in Christo Iesu. Sed quid 2. Tim. 3. opus est ea commemorare, quæ ueri Dei cultores fecerunt, quando qui inter gentes iuuentus in-

stituende praecepta tradidit, religionis curam ante omnia commendavit: morum veri licentiam à iuuenibus adeo alienam esse voluerunt, ut vulgò eritum fuerit istud Latinorum proverbium, *valde rure fias senex, si velis diu esse senex*. Quod nonnulli quidem de valetudinis cura exponebant, quod diu vivere cupientibus cordi esse debeat, sed haud dubie ad animi salutem potius respiciunt, quod res viri, quae nobis à prima aetate commendatissima esse debet. Et sane hinc maxime oritur vitiosissimi vitij recerrens consensum, et ne senes quidem illud studium magni facere possunt, a quo omni aetate florem diaboli seruitio potius quam ipsi impendere volunt, cui tamen seipos & omnia sua debent. Semper ergo meminerint iuuenes, breuiusculum esse vitae tempus et tacitis animis non senescere, nec quicquam cogitantibus mortem obrepere, quae non huius modo vitae commoda auferat, verum etiam nunquam finiendis cruciatibus eos mancipat, qui omisso vitae aeterna studio carnis voluptatibus se totos consecrauerunt.

Vita aeterna apud solum Christum queri debet.

Marc. 7. Matth. 15. 23. Ioan. 4.

Philipp. 3.

1. Pet. 1. Isaie 2. 61. Matth. 17. 1. Cor. 1. Colof. 1.

Error Iudaicus de operum merito.

Rom. 9. 10.

Isaie 61. Matth. 9.

Christus boni titulum quomodo detrectet.

Observabis praeterea, quod noster hic iuuenis de vitae aeterna interrogatus Christum accedens, cum non desset illi scribae & sacerdotes, qui inter Iudaeos legis scientiam & mysteriorum salutem cognitionem profitebantur. Quin istorum opera illum prius usum esse, postea patet, quando se à iuueni in legis obseruatione versatum esse testatur. At non potuerunt animo eius satisfacere, qui omnia eo qui praecipuus legis finis & scopus est, ad externas modo ceremonias & operum merita spectabant. Cogitur ergo illis relictis alibi quaerere quod animi ipsius famem pellat, & conscientiam sollicitam recreet & tranquillam reddat. Quisquis enim bibit ex aqua, quam ipse haurit, sitiet iterum, at qui ex aqua biberit, quam Christus propinat, non sitiet in aeternum. Senti idem Paulus, qui iuxta pharisaeorum sectam exquisitissimam viueret, & iuxta iustitiam legis, quoad hominum iudicia, irreprehensibilis esset: omnia tamen haec pro damnis habuit, ut Christum apprehenderet, in quo solo certa & indubitata salutis fiducia habetur. Admonemur ergo, nos quoque ea quae ad vitam aeternam faciunt, apud unum Christum quaerere debere. Nam ut hunc nobis saluatorem ab aeterno constituit Deus, ita eundem catholicum & irrefragabilem salutis doctorem esse vult, quem nos audire debeant, quicumque salutem consequi volunt. Et hunc nobis à Deo sapientiam salutem ipsi Paulus testatur, in quo omnes sapientia et scientiae thesauri reconditi sunt. Plurimum ergo ex illis, quos hodie, neglecto Christo, homines sibi ipsi doctores & magistros eligunt, & Consultationem determinationem expectant, in quibus certi nihil haberi potest, cum in his iam inde ab initio multa dubia & ambigua, multa etiam sibi murò repugnancia decreta sint.

Sed & ipsam questionem iuuenis inspicere oportet. Quid faciam (inquit) ut vitam aeternam possideam? Latet in verbis hisce Iudaicus error. Quia enim Iudaei pharisaeorum traditionibus satuti, ex lege iustitiam sperabant, de solis operibus se re solliciti fuere, nec interim ingenitam naturae suae corruptionem agnouerunt, qua sic, ut nihil ex nobis ipsis boni facere possimus, & cui solus Christus medetur, quem nobis medicum datum esse Isaia docet, & ipse in Euangelio disertè facit. Eodem igitur errore hic quoque fascinatus, se vitam aeternam facile assecuturum putat, modo edocetur, quid ipsi sit faciendum. Similiter errant hodie, qui salutis rationem ab operibus incipiunt, quod perinde est, ac si quis aegrotum lecto decumbentem & omnibus membris debilitatum curaret, in itinere statim ad saltandum & currendum hortetur. Nam & huic prius morbi agnitio necessaria est, & eidem prius remedium adhiberi oportet, quam saltare aut currere iubetur: Ita hominem prius in sui ipsius cognitionem inducere, et eidem corruptae naturae remedium adhibere oportet, quam vitae melioris officia ipsi praescribantur. Nisi enim id fiat, in ipsis bonis operibus peccabit, dum in illis salutis meritum constituet. Vidit hoc Christus quoque, ut ex illius responsione patet, quae bimembri est.

Primo ait: Cur me dicis bonum? Nemo bonus est, nisi vnus, nempe Deus. Boni titulum detrectare videtur Christus, qui ut verè Deus, ita etiam perfectè bonus est. At nec Deum nec bonum se esse negat: sed primò iuuenis intencionem respicit, qui bonum dicebat, non quòd Dei filium & esse boni aut horem agnosceret, sed quòd hominum consuetudinem peruersam sequeretur, qui titulum vni & soli Deo conuenientes, sibi ipsi ambitiose & insolenter tribuunt. Id quod hodie nimis vulgare est, quando ne à maiestatis quidem & sanctitatis & gratiae titulis abstineret, quae tamen in nobis nulla

Nulla sunt, nisi Deus nostri miseris nos à maledictionis & damnationis aeternae ignominia liberet. Olim officiorum titulus contenti erant veteres, & vi illis responderent studebant, qui in aliquo excel-
 lentiore dignitate gradu erant constituti. Hodie vero officij sui immemores plerique, nudis titulis su-
 perbiunt, &c. Hinc ergo ambitioni, quae iam tunc regnare incipiebat (vt ex alijs locis patet) Christus
 dicitur mederi voluit: maxime quando illi cum diuice & principe res erat. Deinde hoc dicendo, oc-
 casionem dare vult iuueni cogitandi de ijs, quae interrogabat: Quasi diceret: Quæris quid boni facias,
 vt vitam æternam consequaris? At qui sola boni vox te hinc edocere poterat. Quia enim solus Deus
 bonus est, vtiq; bonum dici nihil debet, nisi quod illius voluntati congruum fuerit: imò cum solus ille
 bonus sit, nihil boni tu vnquam facies, nisi ille hoc ipsum in te fuerit operatus. Quin ergo illum obser-
 uas, & omnia tuarum virium fiducia, totus ad illius gratiam conuerteris? &c.

Matth. 23.

Solus Deus bonus est.

Gen. 3.
Rom. 8.
Psal. 5.
Genes. 8.

Interim non temere dici putemus, solum Deum bonum esse. Ratio enim huius dicti certa & soli-
 da est, quod vt homines ex primi parentis lapsa natura corrupti sunt, ita omnem hanc mundi ma-
 ledictionem secum in ruinam traxerunt. Terram certe propter nos maledictioni obnoxiam esse Moses
 refertur: & Paulus creaturam hanc omnem propter nos vanitati subiacere, & nobis congemiscere
 ait, vt tandem vna nobiscum liberetur. Quod si hominem species, in peccatis omnes concipimur &
 nascimur, & fragmenta cordis humani ab inuente ætate praua sunt, nec quicquam ex nobis ipsis boni
 proficere possumus. Restat ergo vnum & solum Deum bonum esse, nec in quenquam alium hoc nomen
 vere referri debere. Huius autem sententia consideratio de multis nos admonet, quæ cognitæ cum
 primis necessaria sunt. Si enim vnus & solus Deus bonus est, nos vero omnes natura mali sumus,
 quid obsecro superbumus? quid gloriamur, quasi ex nobis ipsis habeamus aliquid eorum, quæ ad salu-
 tem nostram faciunt? Quid item alios præ nobis contemnimus, cum vna & eadem sit omnium no-
 strum conditio? Rursum si mali sunt suapte natura omnes homines, quid mirum fuerit, si ab homine
 nobis malum aut damnum aliquod inferatur? Si lupus ouem dilanet, nemini hoc mirum videbitur.
 At hominem homini lupum esse olim proverbio inter gentes quoq; dictatum fuit. Præterea, si mali
 sumus omnes nos, quid miramur, tot in mundo mala grassari, cum à Deo, qui vnus bonus est, pleriq;
 abhorreant? Aut quæ obsecro est illa hominum peruersitas, quod Deo fidere dedignantur, cuius be-
 neficam erga se voluntatem quotidie sentiunt, hominibus vero fidant, quos mendaces & impostores
 esse, & priuatum commodum cum aliorum incommodo quaerere, coties expeririuntur?

Christus ad le-
gis præcepta
legat.

10. an. 3. 4. 5.
6. &c.

Luc. 17.

Leuit. 18.
Rom. 10.

Matth. 5.
Iacob. 3.
Rom. 7.

Legis finis est
Ius.

Sed alterum responsionis Christi membrum videamus, quo ad quaestionem iuuenis directe respon-
 det, dicens: Mandata nosti, &c. Vt vt Mattheus habet: Si vis ad vitam ingredi, serua mandata:
 nimirum hæc, Ne macheris, ne occidas, &c. Quo loco sibi ipsi Christus contradicere videtur, cum alibi
 fidem vnam doceat, & in se credentibus vitam æternam polliceatur: imò quoad legis opera, dicit: Si
 feceritis omnia, dicit, Serui inutilis sumus, &c. Nec desunt bodie, qui præsentis loci auctoritate ad
 stabilendam operum nostrorum iustitiam abutuntur, vt iustitiam fidei oppugnent, quæ nobis ex
 mera Dei gratia, nullo nostro merito, obtingit. Clamant illi, à Christo diserte dictum esse: Si vis ad
 vitam ingredi, serua mandata. Ergo (inquunt) quisquis mandata seruauerit, vitam consequetur.
 At qui Christi sententiam minime negamus, imò illud legis quoq; verissime dictum esse agnoscimus:
 Qui fecerit ista, viuet in eis. At videndum esse dicimus, quænam Christi intentio, quod iustitia-
 tum fuerit, cum ista diceret. Res illi erat cum homine, qui etsi pietatis & salutis studio teneretur, se-
 ipsum tamen adhuc ignorabat, & vitam æternam humanis viribus, ac nostrorum operum meritis
 acquiri posse arbitrabatur. Totus ergo in hoc est vt latentem illius morbum arguat, & vel inuitè
 ad thronum gratiæ configere cogat eum, qui in propria iustitia sibi ipsi iam nimum placebat. Et
 ideo secunda modò tabulæ meminit, cuius opera vt manifesta magis sunt, ita practica leuiora videntur.
 At si eadem ad eum sensum examinentur, quem Christus tradidit, & quem vltimum Decalogi
 præceptum de concupiscentia monstrat, profecto neminem mortalium inueniemus, qui illa præstare
 possit: quando (vt Iacobus ait) in multis delinquimus omnes: Imò cum Paulo dicere cogentur sin-
 guli: Lex spiritalis est, ego autem carnalis sum, venundatus sub peccatum, &c. Quod ipsum iuue-
 nis hic paulo post expertus est. Vt primum enim externa præceptorum obseruantia gloriantè Chri-
 stus ad perfectam dilectionem relegauit, mox toto animo confirmatus discessit, qui iam scalis suo
 Martis factis caelum conscensurus putabatur. Quoties ergo Legis & præceptorum ipsius mentio fit

in scripturis, ad illius finem nos respicere conuenit, qui est, ut in peccati & naturae corruptio-
 tionem pertrahat, Christo adducat, qui quod nobis factum impossibile erat, suo merito sarciat. Quod
 nomine Paulus Christum Legis finem, hanc uero paedagogum esse, dixit, qui nos ad Christum deo-
 cat, qui nobis à Deo patre iustitia & satisfactio factus est, ut qui illum sicut uera amplexantur, sua
 iustitiae consortes fiant, quam ille nobis suae incarnationis, obedientiae et mortis sui merito acquirit.
 Quapropter ex praesenti loco ita potius argumentari licebit: Si uis ad uitam ingredi, Legem praecipit
 necessario seruanda sunt. At illa nemo seruare aut prestare potest. Ergo nemo ad uitam ingredi
 poterit, nisi aliunde sarciat defectus, quem in semetipsis omnes homines reperiunt. Unde simul sequitur,
 Vanam & inutilem esse quaestionem omnem, quae de hominis operibus & illorum merito mouetur.
 Quod si uero per legis opera salus acquiri non potest, quis obsecro hominum traditionibus quod
 Deum locus erit, quas ille iam pridem sua sententia iugulauit? Frustra me colunt, decem et octo
 nes hominum? &c. Interim cum praceptorum Decalogi obseruationem Christus requirat, & idem
 charitatis mutuae studium praecipiat, quae horum completio ab Apostolo dicitur satis constare, si de
 charitatem minime ijs patrocinari, qui Christo & illius merito iugidi, uitam parum Christum
 uerunt, & in omne genus scelerum indomita licentia effunduntur. Esi enim sola fides nos Christo in-
 rat, & salutis in hoc consortes reddat, eadem tamen haec non securos & oscitantes reddat, sed in Dei
 uerbum (unde illa enascitur) intenti a, facit ut in Christo fructum seruamus multum, & fides, quam
 ore profiteamur, uita conuersatione restemur. Quare etsi operibus istis meritum plane nullum habet,
 eadem tamen officij causa necessarii praestari debent, ne ex illorum numero esse deprehendamur, quibus
 olim dicit Iesus Christus: Discedite à me operarij iniquitatis: Nec enim omnis qui dicit mihi
 Domine, ingredietur in regnum meum, sed qui fecerit uoluntatem patris mei qui in caelis est.
 Horum itaq; memores, pietati à pueris studeamus, huius uero rationem ueram discamus ex uo
 Christo, in quo omnem quocq; salutis fiduciam nos repositam habere conuenit. Ipsi debetur beatitudo,
 honor, gloria & potestas in aeternum. Amen.

Rom. 10.
Galat 3.
1. Cor. 1.

Isaie 59.
Fides non tollit
opera bona.
Rom. 13.

Rom. 10.
Ioan. 15.

Matth. 7.

H O M I L I A LXXXIII.

Ille uero respondens dixit ei: Magister, haec omnia custodiui à iu-
 uentute mea. Iesus autem intuitus eum, dilexit eum, & dixit ei: Vnum
 tibi deest. Abi, quaecunque habes uende, & da pauperibus, & habebis
 thesaurum in caelo: & ueni sequere me subla in humeros cruce. Ille
 uero moestus factus propter hunc sermonem, abiit tristis: habebat enim
 bona multa.

Argumentum
& usus presen-
 tis loci.
Rom. 7.

Dominus noster Iesus Christus iuuenem de uita aeterna interrogantem ad Legem praecipit
 legauit. Id uero non ita accipi debet, quasi ex Lege quisquam iustificari possit. Esi enim illa
 (ut Paulus ait) per se bona & sancta sit, in nobis tamen iram operatur, dum & manifeste peccata
 & ingenitam nobis corruptionem arguit, qua impediti illam non possumus implere, et proinde diuina
 iustitia opus habemus: ea nimirum, quam nobis Deus in Christo offert, cuius non alia ratio, quam
 per fidem capaces & consortes efficiuntur. At quia haec pauci agnoscunt, & proinde suarum uirium
 & operum fiducia efferuntur: Deus nobis legem instar speculi proposuit, in quo nostra naturae uita
 et infelicem conditionem speculemus, eiusq; cognitione humiliati, ad gratiam ipsius confugiamus, cuius
 thesauros ille nobis in Christo aperuit. Nec aliam Christo huius sui consilij rationem fuisse, praesens hic
 locus ostendit, quo confidentem iuuenis animum magis arguit, & sic in genere docet, quam statum suum
 proprijs humanae naturae uiribus aliquid tribuere in ijs, quae ad salutis negotium pertinent, &c.

Iuuenis legis in-
 stitiam sibi psi-
 uendicat.
Matth. 5.

Respondet enim Christo iuuenis: Magister, haec omnia custodiui à iuuentute mea. Atque
 sanè uox, & plena ignorantiae. Si enim legem eo sensu intellexisset, quem Christus alibi tradidit, non
 quam ista dicere fuisse ausus. Duplicem ergo in se ignorantiam prodit: alteram quae legis sensum
 non intelligebat, alteram uero, quod nec suas uires, seu potius uirium suarum corruptionem, ad
 uerè per se habere. Nec tamen hos dicto contentus, apud Mattheum addit: Quid adhuc mihi
 deest?